

μεροι σίκυς, ὅτινες εἶνε μείζονες καὶ εὐγευστώτεροι τῶν τῶν βορείων χωρῶν, φέρονται κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου εἰς τὴν ἀγοράν. Συγγενές τι εἶδος (ἴσως *Σίκυος ὁ κυρτόκαρπος* C. flexuosus) φέρει γλυκίζοντα καρπούς ὀνημαζομένους ἀντζούρια· δὲν κηπεύεται ὅμως πολὺς, ὅπως Σίκυος ὁ ἡμερος.

«*Κολοκύνθη ἡ κοινή* (κ. κολοκυθά, ὁ καρπὸς κολοκύθη) γεωργεῖται εἰς πολλὰ εἶδη· αἱ μικραὶ, ἐπιμήκεις, χλωραὶ καὶ ἀώρωι συλλεγόμεναι κολοκύνθαι εἰσὶν ἀγχιπητὴν καὶ ὑγιᾶς λάχανον, ὅπερ ἐψόμενον δι' ὕδατος εὐχρηστῆ λίαν ὡς φυλλῆς ἢ ἄλλως πως, θερμὸν συνεμβαλλόμενον ἢ μὴ τῷ κρέατι κ.τ.λ. Ἐκ τῶν μεγάλων καὶ ὠρίμων κολοκύνθων (κ. κολοκύθη ἀράπικα ἢ κόκκινα) τηγανίζεται ἡ ξανθοχρυσίζουσα σάρξ, ἡ γινομένη ἔτνος τρώγεται ὑπὸ τῶν πενήτων.

«Ἰπολείπεται ἡμῖν νὰ μνημονεύσωμεν *Ααρῆου τῆς κοινῆς* (κ. φλασκιάς ἢ νεροκολοκυθάς, ὁ καρπὸς φλατὶ ἢ ἀγκυλιᾶ), ἧς γεωργεῖται πολλὰ ποικιλίαι. Τούτων οἱ ξηροὶ καὶ κοῖλοι καρποὶ, ἔχοντες μορφήν καὶ μέγεθος διάφορον, εὐχρηστοῦσιν ὡς λάχανοι, ποτήρια, πυριτιδοδοχεῖα κ.τ.λ.

ΑΑΑ ΤΙΝΑ ΠΑΡΑ ΤΗΣ ΚΗΠΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΙΣ
ΘΕΡΑΠΕΥΟΜΕΝΑ ΗΜΕΡΑ ΦΥΤΑ

«Πολλὰ φυτὰ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἄνω ῥηθέντων θεραπευομένων καὶ ὠφελίμων φυτῶν, καίτοι φυτεῦμενα συχνὰ ἐν κήποις, παρὰ ταῖς κατοικίαις τῶν χωρίων καὶ πόλεων, ἢ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀσκεπῶν ἀγρῶν. Πρὸς συμπλήρωσιν λοιπὸν μνημονεύομεν καὶ τούτων:

«*Ακακία ἡ φαρμακική* (κ. γαζία). Τὸ προσφιλές τοῦτο καὶ σύνθητος δένδρον κατὰγεται ἐκ τῆς βορείου Ἀμερικῆς· φέρει δὲ καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα πλῆθος ξανθερόθρων καὶ ἡδυσμωτάτων κεφαλῶν ἀνθέων, ἅτινα ἠνωμένα εἰς μικρὰς δέσμας εἶνε περιζήτητα καὶ διασπείρονται ὑπὸ τῶν γυναικῶν μεταξὺ τῶν ἐν κίσταις ἐνδυμάτων μετὰ πετάλων, ῥόδων καὶ ἀνθέων λιβανωτίδος, ὅπως εὐωδιάζωσιν αὐτὰ.

«Ἡ *Ροδὴ* θεραπεύεται εἰς πολλὰ εἶδη καὶ ποικιλίας. Ἰδίως ὅμως ἐθνικὴ καὶ πανταχοῦ ὡς φυτὸν χρήσιμον θεραπευομένη εἶνε *Ροδὴ ἡ γαλιδική* (κ. τριανταφυλλῆ τῷ γλυκοῦ), ἐκ τῶν πετάλων τῆς ὁποίας, βραζόμενον μετὰ σακχάρου, κατασκευάζεται γλύκασμα. Ταύτης δὲ ὑπάρχουσι δύο ποικιλίαι· μία ἐξανθοῦσα τὸν Ἀπρίλιον καὶ ἄλλη τὸν Μάιον (κ. ἀπριλιάτικη καὶ μαϊάτικη) ἡ πρώτη εἶνε ἡ εὐχρηστοτέρα. Τὸ ἐκ τῶν ἀνθέων τῆς δευτέρας γλύκασμα εἶνε ἡπίως ὑπαγωγὸν τῆς κοιλίας, διὸ καὶ εὐχρηστῆ ὡς φάρμακον οἰκιακόν. Καίτοι δὲ ὁ Μάιος καὶ ὁ Ἀπρίλιος εἶνε οἱ κατ' ἐξοχὴν μῆνες τῆς ἀνθήσεως τοῦ ῥόδου, οὐδέποτε ὅμως ἐλλείπουσιν ὅλως ἀπὸ τῶν κήπων τῶν Ἀθηῶν ῥοδαὶ κοσμοῦσαι αὐτοὺς διὰ τῶν ὠραίων αὐτῶν ἀνθέων.

«Τελευταῖον ἤρξατο κηπευομένη καὶ *Χαμαικέρσος ἡ μεγαλανθής* (κ. φρούλα, σπανιώτερον χαμοκερασιά.)

«*Ἰορ τὸ εὖσομαρ* (κ. μενεξῆς) δὲν ἀπαντᾷ μὲν οὐδ' αὖτις τῆς Ἑλλάδος αὐτοφυῆς, θεραπεύεται ὅμως, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἀπανταχοῦ, ἰδίως δὲ ἡ ποικιλία ἡ φέρουσα διπλᾶ ἄνθη. Ἐξανθεῖ τὰ πρῶτα ἄνθη ἀρχομένου τοῦ Νοεμβρίου καὶ παρατείνει τὴν ἄνθησιν δι' ὅλου τοῦ χειμῶνος μέχρι τοῦ Ἀπριλίου.

«*Ὀπουρτία ἡ ἰνδικοσυκὴ* (κ. φραγκοσυκὴ) εἰσήχθη πρὸ τῶν ἐθνικῶν ἐν Ἀττικῇ· εὐχρηστῆ πρὸς φραγμὸν τῶν κήπων καὶ εἶνε ἡμιάγριος. Οἱ καρποὶ αὐτῆς ὀλίγον τιμῶνται.

«*Ἀκτῆ ἡ μέλαινα* (κ. κουφοζυληᾶ), χρήσιμος ἔνεκα τοῦ ἐμβρέγματος τῶν φύλλων αὐτῆς, θεραπεύεται καὶ ἐν τοῖς κηπαρίοις τῶν χωρικῶν, ἀπαντᾷ δὲ καὶ ἡμιαγρία.

«*Ἡλιάρθος ὁ ἐπέτειος* (κ. ἥλιος) εἶνε φυτὸν φυτεῦμενον συνήθως ἐν ἀμπελώσι, λαχανοκήποις καὶ παρὰ τὰ χωρία, ὡς ἐκ τῶν ἐλαιούχων αὐτοῦ σπερμάτων· ἀνθεῖ περὶ τὰ μέσα τοῦ θέρους· εἶνε δὲ ἐπέτειον.

«*Δάφνη ἡ γενναία* (κ. βαϊτῆ ἢ δάφνη) εἶνε φυτὸν αὐτοφυῆς, ἀλλὰ καὶ φυτεῦτόν συνήθως, ἰδίως δὲ παρὰ τὰς μονὰς καὶ τοὺς ναοὺς, καὶ θεραπευτόν. Τὰ φύλλα τοῦ εὐχρηστοῦσιν ὡς ἄρωμα, οἱ κλάδοι ἀντὶ τῶν φύλλων τῶν φοινίκων κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαίων, αἱ δὲ ῥάγες πρὸς ἐξαγωγὴν ἐλαίου, ἔχοντες τὴν δύναμιν, κατὰ τὸν λαόν, νὰ αὐξάνη τὰς τρίχας.

«Ἐν Ἀττικῇ ἀπαντῶσι καὶ ἡ *Λεύκη* καὶ ἡ *Πλάτανος*, οὐ μόνον αὐτοφυεῖς, ἀλλὰ καὶ φυτευταί, ὡς συνηρεσθῆ δένδρα παρὰ ταῖς πηγὰς, ταῖς ἐξοχικαῖς οἰκίαις κ.τ.λ. Πρὸς τοῦτο φυτεύεται καὶ *Ἰτέα ἡ βαθυλωρικὴ* (κ. ἰτῆ καὶ εἰδικῶς κλαίουσα.)

«Ἡ *Κυπάρισσος* (*Κυπάρισσος ἡ ἀείζωτος* καὶ ἰδίως ποικιλία τις αὐτῆς πυραμιδοειδῆς *Κυπ. ἡ ἰσομήκης*) εἶνε ὅλως ἰδιόζων ἐθνικὸν φυτόν, ἐξισιῶς εὐθενοῦν ἐν Ἀττικῇ, σπανίως δ' ἐλλείπον ἀπὸ κήπου τινος ἢ ἄλλης τοποθεσίας. Εἶνε τὸ δένδρον τῶν μνημείων καὶ τῶν νεκροταφείων. Τὸ ξύλον αὐτῆς εἶνε πολύτιμον διὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ, τοῦτου δ' ἔνεκα θεραπεύεται.

«Ὁ *Φοῖνιξ* θεραπεύεται κατ' ὀλίγα τινα ἄκαρπα ἄτομα ἐν Ἀττικῇ, διὸ μόλις εἶνε ἄξιος μείας ἐνταῦθα.

«*Ἀγάθη ἡ ἀμερικανικὴ* (κ. ἀθάντος) εἰσήχθη μακρὸν χρόνον μετὰ τὴν ἀνκάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολὴν διὰ τῶν Ἑνετῶν. Τὸ φυτὸν τοῦτο ἀξιάναται σφριγγωδῶς, εἰς τινὰς δὲ νήσους τόσῳ ἐντελῶς ἐξοικειώθη, ὥστε καλύπτει τοὺς ἀπροσβάτους βράχους τῶν περαλίων (π.χ. ἐν Κεφαλληνίᾳ, Κρήτῃ κ. ἄλλ.). Ἀνοῦν δ' ἐφάπαξ μόνον ἀπὸ τοῦ ἔτους ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ μέχρι τοῦ δεκά-

του ἐκφύει, ἀρχομένου τοῦ ἔαρος, τὸν παχὺν αὐτοῦ σκῆπον, δίκην γιγαντώδους ἀσπαράγγου ἀνυψούμενον καὶ φθάνοντα εἰς ὕψος μέχρι 32 ποδῶν. Τὰ ἄνθη ἀνοίγονται φθίνοντος τοῦ Ἰουλίου, διαρκοῦσι δ' ἐπὶ 1½ ἡμέρας. Βραδύτερον ὁ κανδυλοειδῆς κατὰ τὸ ἄνω αὐτοῦ ἄκρον σκῆπος ἀποξηραίνεται σὺν τῷ μητρικῷ φυτῷ, καταλείπων πολυαριθμούς ἀπογόνους ἐκ τῶν νεαρῶν παραφυάδων τῆς ῥίζης. Οἱ σκῆποι οὗτοι, εἰς μέρη ἔνθα βλαστάνουσι πολλοὶ κατὰ ἀθροίσματα διὰ τῆς παραδόξου αὐτῶν μορφῆς δίδουσι εἰς τὴν χώραν ὅπως ἴδιον γραφικὸν χαρακτῆρα.¹

«Κάλαμος ὁ δόραξ ἢ χαρακίας (κ. καλάμι) φυτεύεται ἐντὸς τῶν κήπων, παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν καὶ ὄχετῶν, εὐχρηστεῖ δὲ εἰς πλοκὴν

κοφίνων καὶ διαφόρων ἄλλων σκευῶν οἰκιακῶν. «Δένδρα παρόδια καὶ εἰς δημοσίους τόπους φυτευμένα ἀναφέρομεν ἐκ τῶν ἐγχωρίων: Πίτυν τὴν χαλέπιον, Δρῦν τὴν ἀρίαν, Μωρέαν τὴν λευκὴν, Ἑλαιάν τὴν εὐρωπαϊκὴν καὶ Κερωνίαν τὴν κερατώδη· ἐκ τῶν ξενικῶν, ἰδίως δὲ τῶν νεωστὶ εἰσαχθέντων: Σοφόραν τὴν ἰαπωνικὴν, Ῥοβινίαν τὴν ψευδακακίαν, Μελίαν τὴν ἀξεδαράχειον, Ἀείλανθον τὸν ἀδενώδη, Σχῆνον τὸν μαλακὸν (τὴν κακῶς λεγομένην κοινῶς πιπεριά), Πιρκουιάν τὴν δίοικον, καὶ Βρουσσονετίαν τὴν παπυροφόρον.»

Ἐνταῦθα λήγουσι τὰ φυτὰ τοῦ Ἀττικοῦ πεδίου, ὧν τὴν πλήρη εἰκόνα ὁ συγγραφεὺς ἐξετύλιξε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας. Πρὸς συμπλή-

Κατάστασις τῆς γεωργίας καὶ ἀξίας τῶν θεραπυεπιμένων φυτῶν τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς κατὰ τὸ ἔτος 1873.

Ὄνομα τῶν γεωργουμένων φυτῶν	Ἑκτασις κατὰ βασιλ. τετρ. σερμ.	Ὀλικὴ ἕκτασις	Ὀλικὸν ποσὸν τῆς σπορᾶς	Πρόσδοσις μετρουμένη κατ' ὄγκον ἢ κατὰ βῆρος
Καρποὶ δημοτριακοὶ καὶ δῆ:				
Σίτος.....	104,900	162,287	43,660 κοιλὰ	208,410 κοιλὰ ³
Κριθή.....	27,580		15,600 »	105,380
Σιτοκριθὴ (σμιγός) ²	27,650		9,800 »	49,600
Βοίτζα.....	500			4,500 ὀκάδες
Ἀραβόσιτος.....	650			
Γρᾶστις (γρασιδί).....	4,007			
Ἑλαιῶνες.....		12,585	141,998	4,337,300 ὀκάδες χόρτου
Ἀγριαὶ ἐλαῖαι.....			6,466	829,576 ὀκάδες ἐλαίου
Ἀμπελῶνες.....	39,237	39,344		6,823,008 ὀκάδες οἴνου
Σταφιδῶνες.....	107			
Ἐρυθρόδαρον.....		350		62,600 ὀκάδ. ῥιζῶν ἐρυθρ.
Βάμβαξ.....		636		47,170 ὀκάδες
Καπρός.....		93		4,440 »
Σήσαμον.....		8		320 »
Ὄσπρια καὶ δῆ:				
Λάθυρος.....	562			20,320 »
Κύαμος.....	150			53,800 »
Φασόλοι.....	62	837		4,500 »
Ἐρέβινθοι.....	33			3,000 »
Φακὴ.....	45			800 »
Πίσον.....	45			750 »
Γεώμηλα.....		50		49,000 »
Μωρέαι.....			1,506	
Ἀμυγδαλαίαι.....			2,010	800 »
Συκαὶ.....			3,558	
Κῆποι ὀπωροφόροι καὶ λαχαροφόροι				
Περιβόλια.....	4,891	2,701		Ἀξία κατὰ δραχμάς μετρουμένη περὶ τὰς 173,180
Λαχανόκηποι.....	810			
Σικυῶνες.....		50		32,290
(Πρινοκόκκιον.....)		(90)		
Φυσικαὶ νομαί.....		(99,000)		

1. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆ τις ὅτι ἡ Ἀγάθη εἶνε φυτὸν παρῆσαντον ἐξ Ἀμερικῆς· θεωρεῖται δὲ ὑπὸ τῶν βοτανικῶν ἀναχρονισμῶν παρέλκων ἢ γραφῆ ἀγαθῶν ἐπὶ παλαιῶν εἰκόνων· οὕτω π.χ. ἐπὶ τῶν γνωστῶν εἰκόνων τῆς ἱστορίας τῆς Βίβλου τοῦ Δορέ ὑπάρχουσιν οἱ βράχοι τῆς Παλαιστίνης ὑπ' ἀγαθῶν κεκαλυμμένοι.

2. Συνήθως γεωργοῦνται σίτος μετὰ κριθῆς μεμιγμένα, ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν λιπρῶν καὶ ἀκάρων τῶπων καὶ ὑπὸ τῶν πτωχότερων γεωργῶν. Τὸ μίγμα τοῦτο καλεῖται σιτοκριθὴ ἢ σμιγός.

3. Ἐν κοιλῶν σίτου εἶνε 22 ὀκάδες, ἐν κοιλῶν σιτοκριθῆς 20, καὶ ἐν κοιλῶν κριθῆς 17 μόνον ὀκάδες.

ρωσιν όμως αὐτῆς ἐνόμισεν οὐ μικροῦ διαφέροντος ἄξιον νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ τὴν σχέσιν τῶν διαφόρων ἡμέρων καὶ θεραπευομένων φυτῶν πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς χώρας ἣν καταλαμβάνουσι, τὴν πρόσδοον αὐτῶν κ.τ.τ.

Διὸ ἐν τέλει τοῦ βιβλίου παραθέτει πίνακα στατιστικόν, ὃν καὶ ἡμεῖς παραθέτομεν ἐνταῦθα, λαβὼν τὰς ἐπ' αὐτοῦ σημειουμένας πληροφορίας παρὰ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν. (Ὅρα πίνακα.)

Συγκρίνοντες νῦν τὰ διάφορα ἐν Ἀττικῇ θεραπευόμενα φυτὰ κατὰ τὸ μέγεθος τῆς ὑπ' αὐτῶν κατεχομένης ἐκτάσεως, ἐξάγομεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ τάξει ἔρχονται τὰ σιτηρὰ (ἅτε καταλαμβάνοντα 162, 287 τετραγ. στρέμματα, ἐξ ὧν 101,900 ἀνήκουσι μόνῳ τῷ σίτῳ.) Δεύτερον ἔρχεται ἡ ἄμπελος, τρίτον ἡ εἰλαία, τέταρτον αἱ ὀπώραι καὶ τὰ λάχανα, εἶτα δὲ τέλος αἱ μεταξὺ τῶν 1000 τετραγ. στρεμμάτων περιλαμβανόμενα μικρότερα ἑραπειῶν. Ἡ σειρά λοιπὸν εἶνε ἡ ἐξῆς:

Σιτῶνες	162,287	βασιλικά τετραγ. στρέμμ.
Ἀμπελώνες	39,344	»
Ἐλαιῶνες	12,585	»
Μηλώνες καὶ		
Λαχανῶνες	2,701	»
Ὅσπριῶνες	837	»
Βαμβάκῶνες	636	»
Ἐρυθροδανῶνες	350	»
Καπνῶνες	93	»
Σικυῶνες	50	»
Γεωμηλεῶνες	50	»
Σησαμῶνες	8	»

Τοιοῦτον εἶνε τὸ περιεχόμενον τοῦ συγγραμματος τοῦ κ. Heldreich «Περὶ τῶν φυτῶν τοῦ Ἀττικοῦ πεδίου», οὗτινος συνεπτύξαμεν τὰ μέγιστα τὸ καθαρῶς ἐπιστημονικὸν μέρος. Οὕτω δι' αὐτοῦ προσίθεται σπουδαία συμβολὴ εἰς τὴν φυτολογίαν τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ὁμολογουμένως διὰ τῶν ἀκαμάτων ἐρευνῶν πολλῶν φυσιοδιδῶν, ἰδίως όμως τοῦ κ. Θ. Ὁρφανίδου καὶ κ. Θ. Ἐλδράιχ, κατέστη καὶ καθίσταται ὁσημέρῃ γνωστοτέρα καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τοὺς ἀλλοθῶπούς. Εἶθε ἐν τῇ πατρίδι ἡμῶν νὰ εὐρεθῶσιν ὅμοιοι ἐρευνηταὶ καὶ τῶν ἄλλων σχεδὸν ἀγνώστων τμημάτων τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας, τῆς Ζωολογίας δηλ. καὶ τῆς Ὀρυκτολογίας.

Κατὰ τὸ Almanach de Gotha τοῦ 1877, ἡ σχέσις τοῦ πληθυσμοῦ πρὸς τὴν χωρικὴν ἔκτασιν ἔχει ὡς ἐξῆς εἰς τὰς διαφόρους χώρας τῆς Εὐρώπης: Βέλγιον (κατὰ τετραγ. χιλιάμ.) 181 κάτοικοι, Κάτω Χῶραι 116, Μεγ. Βρεττανία καὶ Ἰρλανδία 106, Ἰταλία 93, Γερμανία 79, Γαλλία 68, Ἑλβετία 64, Αὐστρία καὶ Οὐγγαρία 61, Δανία 50, Πορτογαλλία 48, Ἰσπανία 33, Ἑλλάς

29, Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία, Ῥουμουνία καὶ Σερβία 28, Ῥωσία 14, Σουηδία 10, Νορβηγία 6.

Ὁ ἐξ Ἑλλήνων ἔλκων τὸ γένος ἐν Γαλλίᾳ δὲ ποιούμενος τὰς διατριβὰς λόγιος Κ. Β. Yemoniz (Γεμενῆς) ἀνέγνωσεν ἐπ' ἐσχάτων ἐν τῇ ἐν Λουγδούνῳ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν τῆς φιλολογίας καὶ τῶν τεχνῶν τὴν ἀξίαν λόγου καὶ τὰ πολὺ ἡμᾶς ἐνδιαφέροντα πραγματείας, ἧς παρέχομεν ἐν τοῖς ἐξῆς μεταφράσει, τὴν ὅποιαν καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλάδιῳ ἐξέδοκα.

Ὅτε κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ὀ' σταυροφορίας ἐκυρίευσαν οἱ Φράγκοι τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐνεθρόνισαν ἐν αὐτῇ λατίνον αὐτοκράτορα, τὸν Βαλδουίνον, κατέλαβον καὶ πολλὰς χώρας τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ἐν αἷς ἐνεφύτυσαν τὸ ἐν τῇ Δύσει τότε κρατοῦν τιμαριωτικὸν σύστημα καὶ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ. Αἱ Ἀθῆναι τότε μεταξὺ ἄλλων, ἡ μεγαλόνομος πατρίς τοῦ Περιλλεύου, μετεμορφώθη εἰς φοραγικὸν δουκάτον, οὗτινος ἀπὸ τοῦ 1205 μέχρι τοῦ 1311 ἦσαν Γάλλοι δούκες, ἀπὸ τοῦ 1311 μέχρι τοῦ 1387 Ἴσπανοὶ καὶ ἔατοε μέχρι τοῦ 1458 Ἴταλοὶ, ὅποτε περιήλθον καὶ αἱ Ἀθῆναι ὑπὸ τὴν τουρκικὴν ζυγὸν, ὅφ' ὃν ἐπέπρωτο ὀλόκληρον τὸ πολυπαλὲς ἡμῶν γένος ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας νὰ δουλεύσῃ. Σ.

ΟΙ ΓΑΛΛΟΙ ΔΟΥΚΕΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπὶ τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ, τῆς ἀγοῦσης ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἐλευσίνα, ἦν τὸ πάλαι διήνουν οἱ μεμνημένοι οἱ ἀπὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς πορευόμενοι εἰς τὸν τῆς Δήμητρος, εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου τοῦ διαχωρίζοντος τὸ Ἀττικὸν πεδῖον ἀπὸ τοῦ Μεγαρικοῦ, κεῖται τὸ χωρίον Δαφνί, τοῦ ὁποῦ τοῦ ὄνομα δηλοῖ ὅτι ὁ τόπος οὗτος ἤτό ποτε ἱερὸς τῷ Ἀπόλλωνι. Ἀπὸ τοῦ λόφου τούτου, ἅμα εὐλίγον ἀπομακρυνθῆς τοῦ χωρίου βλέπεις δεξιὰ τὰς Ἀθῆνας, τὸν Παρθενῶνα καὶ τὸν Ἰμπετῶν, πέραν δὲ τοῦ πρώτου τούτου ἐδάφους, διακρίνεις ἡ μᾶλλον μαντεύεις ἀναμέσον τῆς χρυσιζούσης τῆς θαλάσσης ὀμίχλης τὸ Σούνιον. Ἀριστερὰ φαίνεται ἡ Ἐλευσίς καὶ πέραν ἔτι τῆς Μεγαρίδος τὰ ἄρη, καὶ μεταξὺ Σουνίου καὶ Ἐλευσίνας διαφαίνεται ὁ Πειραιεὺς καὶ τὸ Φαληρικόν, τῆς Ἐλευσίνας ὁ κόλπος καὶ αὐτὴ ἡ νῆσος ἡ ἡμερτῆ. Ἡ ἐναρμόνιος καλλονὴ τῆς θαυμαστῆς ταύτης θεᾶς καταμαγεύει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀφαρπάζει τὴν φαντασίαν, μέγα δ' εἶνε τὸ γόητρον, ὃ ἐξασκουσίαν ἐπὶ τὸν νοῦν τοῦ περιηγητοῦ οἱ μεγαλόνομοι οὗτοι τόποι. Καὶ ὅμως ἄλλο τι προσεῖλκυσε τὴν προσοχὴν μου, ὅτε ἐπεσκέφθην τὸ Δαφνί. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χωρίου ὑφῶνται παλαιοῦ μοναστηρίου τὰ εἰρεπία. Οὔτε τῆς τοποθεσίας τὸ γόητρον οὔτε ἡ μικρὰ ἀπὸ τῆς πρωτεύουσας ἀπόστασις οὔτε τὸ κατάλληλον τοῦ τόπου εἰς συνοικισμὸν προέτρειψαν τοὺς νῦν καλογήρους νὰ παλινορθώσωσι τὸ παλαιὸν καὶ κατερειπωμένον μοναστήριον. Καὶ ὅμως ἤτό ποτε τοῦτο ὁ Ἄγιος Διονύσιος τῶν κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας Γάλλων δουκῶν τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ ἐκκλησία κατὰ θαυμαστὸν τρόπον διετηρήθη. Ναι μὲν ἀνερπίζουσιν ἄγρικα φυτὰ ἐπὶ τοῦ σεπτοῦ οἰκοδομήμα-

1. Ἐκκλησία παλαιοῦ μοναστηρίου ἐν Γαλλίᾳ, ἐνθα ἐ-ὄλκοντο οἱ βασιλεῖς.